



Omställning Fjärrvärme 2035

Bakgrund

Fjärrvärmesystemet är en möjliggörare för energiomställningen i Göteborg. Kundernas och samhällets förväntningar på energibranschen ökar. För fjärrvärmen är ett minskat klimatavtryck genom omställning till 100% återvunnen energi och förnybara bränslen numer en nödvändighet för produktens fortlevnad, och det är bråttom. I framtiden förväntas negativa utsläpp vara avgörande för konkurrenskraften. Samtidigt finns utvecklingspotential. Med fokus på totaloptimering av stadens energiförsörjning finns goda förutsättningar för fjärrvärmen att stärka sin ställning och vara det verktyg i energiomställningen som staden behöver för att nå satta klimatmål och uppfylla Klimatkontrakt 2030. Oavsett ökade förväntningar är Göteborgs Energis fjärrvärmesystem i behov av omställning. Anläggningsparken är gammal och 60% av produktionskapaciteten behöver bytas ut de närmsta 10-15 åren. Även distributionssystemet börjar bli till åren vilket kräver större reinvesteringsinsatser än tidigare. Med stor del av anläggningstillgångarna i slutet av sin livslängd ökar risken för otillgänglighet och ökade produktionskostnader. Göteborg Energi är i förhållande till andra fjärrvärmebolag i Sverige mer exponerade mot den europeiska gasmarknaden. Satsningen på gas har historiskt varit en medveten inriktning genom tillgången till det västsvenska stamnätet och tron på biogas för omställning. I dagsläget innebär ett stort gasberoende snarare en risk då inflödet av gas till Europa blivit föremål för politiskt maktspel och konkurrensen om tillgänglig biogas hårdnar. En minskad gasexponering i bränslemixen är nödvändig för att säkra såväl leveranssäkerhet som ekonomi på sikt. Därtill har Göteborg Energi ett uppdrag ifrån staden att senast 2040-45 avveckla den stora spets- och reservanläggningen, Rosenlundsverket. Avvecklingen behöver genomföras samtidigt som staden växer och fjärrvärmesystemet byggs ut till nya stadsdelar. Omställningen av fjärrvärmesystemet ska ske i hållbarhetens tecken, med en varsam resursanvändning och med stadens helhetsperspektiv i fokus. Investeringsvolymen för omställningen förväntas uppgå till 10-15 mdkr. Detta dokument specificerar inriktningen för fjärrvärmesystemets omställning fram till 2035 vars syfte är att bidra till optimeringen av stadens energiförsörjning samt säkerställa långsiktigt hållbara och prisvärda värmeleveranser till stadens invånare.

Inriktning

Omställningen av fjärrvärmesystemet ska ske med flexibilitet för löpande anpassning till förändringar i omvärlden. Styrande för planens utformning är ett antal målsättningar och vägledande principer vilka arbetats fram tillsammans med Göteborgs Energis styrelse.

Målsättningar

Följande målsättningar ska uppnås inom ramen för fjärrvärmesystemets omställning:

- Fjärrvärmesystemet ska vara ett verktyg i energiomställningen och för uppfyllandet av stadens klimatmål.



- Senast 2025 ska all fjärrvärme vara återvunnen värme eller producerad från förnybara bränslen.
- Fjärrvärmeprodukten ska senast 2030 erbjuda negativa utsläpp
- Anläggningarna ska förnyas så att leveransförmågan bibehålls, till en medveten risknivå.
- Bränslemixen ska vara flexibel och vara mindre beroende av gas
- Rosenlundsverket ska avvecklas under första halvan av 2030-talet.
- Fjärrvärmeprodukten ska långsiktigt leverera en räntabilitet i enlighet med gällande ägardirektiv

Principer för omställningen

Följande principer ska vara vägledande i omställningen:

1. Omställning med staden i fokus

Fjärrvärmeproduktens roll och långsiktiga konkurrenskraft ska stärkas genom integrering och anpassning till stadens energiförsörjning ur ett helhetsperspektiv. Utvecklingsmöjligheter avseende spillvärme, kraftvärme och sektorkoppling med andra energislag är exempel som ska beaktas i totaloptimeringen av energiförsörjningen i staden samt uppfyllandet av stadens klimatmål.

2. Resursanvändning, energieffektivisering och klimatpåverkan

Förbränning är alltid, oavsett bränsle, förknippat med klimatpåverkande utsläpp. Omställningsplanen bör i möjligaste mån eftersträva att minska förbränningen genom riskavvägning och kompletterande lösningar som ger en effektiv användning av tillgänglig energi. Samarbeten och totaloptimering tillsammans med andra ska eftersträvas för att minska resursanvändningen.

3. Kund och konkurrenskraft

Fjärrvärmesystemet ska där det är möjligt och ekonomiskt försvarbart byggas ut till nya stadsdelar för att möjliggöra anslutning. Omställningen av fjärrvärmesystemet ska ske med lyhördhet för kundernas förväntan och möjliggöra för en långsiktig konkurrenskraftig fjärrvärmeprodukt och prissättning. På sikt ska mervärdet av negativa utsläpp kunna erbjudas och hjälpa fjärrvärmekunderna till ett lägre klimatavtryck.

4. Leveransförmåga

En medveten och avvägd risknivå för leveransförmågan ska eftersträvas i systemet. Installerad effekt och redundans i distributionssystemet ska ställas i relation till sannolikhet och konsekvens av att en händelse inträffar. Sektionering och krisplaner ska övervägas som alternativ till investering.

5. Avvecklingen av Rosenlundsverket

Avvecklingen av Rosenlundsverket ska ske så snart som möjligt. Det ska dock inte ske på bekostnad av leveransförmågan.

6. Bränsleval

Bränslen i nya anläggningar ska vara förnybara och valda för ändamålet.

7. Reinvestering i fjärrvärmenätet

Reinvesteringar i distributionsnätet ska genomföras i enlighet med Bilaga 2, "Inriktning för ökad reinvesteringstakt i fjärrvärmenätet", 10-2020-0089. Inriktningen innebär en upptrappning av den årliga reinvesteringens volymen med övergång från händelsestyrd till proaktiv reinvestering. Förstärkt samordning med stadens övriga aktörer och planerande nämnder ska eftersträvas för att minska resursanvändningen och påverkan på stadens invånare.



Rapportering till styrelsen

Viktiga strategiska beslut av stor ekonomisk omfattning kommer att behöva fattas de närmsta åren. Då besluten påverkar fjärrvärmeprodukten och Göteborg Energi på lång sikt är styrelsens förståelse och nära involvering i omställningen central.

- Styrelsen informeras årligen (Q3) om omställningsplanen, eventuella förändringar och status i viktiga projekt.
- Styrelsen informeras och involveras löpande och vid behov inom strategiska områden med väsentlig bäring på måluppfyllnad, risk och ekonomi tex bränslestrategi, redundans- och systemeffektbehov.